

VELIKOSTI PREZIDENTSKÝCH KAMPANÍ

1/2018

Jiří Skuhrovec
Miroslav Palanský
Vítězslav Titl

SHRNUTÍ

- ✘ Tato studie vyčísluje náklady na realizovanou kampaň obou prezidentských kandidátů v prvním kole: Miloše Zemana ve výši **33 805 857 Kč** a Jiřího Drahoše ve výši **23 455 855 Kč**.
- ✘ Odhadnuty jsou náklady některých sporných částí kampaně Miloše Zemana – cesty do krajů, pořad Týden s prezidentem aj.
- ✘ Při zahrnutí těchto položek plyne, že Miloš Zeman vedl výrazně větší kampaň než Jiří Drahoš.
- ✘ Nezanedbatelnou část kampaně Miloše Zemana hradil stát a územně samosprávné celky, což může být považováno za eticky problematické. V následující studii je odhadnuta i výše těchto nákladů, kterou sám kandidát neuvádí.
- ✘ Studie si neklade ambici odborně přispět do právní debaty o případném započítávání jednotlivých prvků do celkových limitů kampaní. Poskytuje však nacenění některých částí kampaně, které nebyly uvedeny ve výkazech kandidátů respektive jednoho z nich.

1. Úvod

Prezidentská kampaň na přelomu letošního a loňského roku probíhá poprvé podle nových pravidel. S ohledem na existenci finančních limitů vzniká řada otázek – jaká plnění se do kampaně fakticky počítají a v jaké hodnotě. Zatímco otázku zahrnutí/nezahrnutí různých typů plnění řeší primárně právní experti v čele s ÚDHPSH (dozorovým úřadem), otázka správného ocenění některých plnění je spíše otázkou ekonomickou.

Cílem této studie je poskytnout cenové benchmarky pro vybrané konkrétní části kampaní zbývajících dvou prezidentských kandidátů – Miloše Zemana a Jiřího Drahoše, spolu indikací celkové výše kampaně – či dalších nákladů nad její rámec.

2. Ocenění vybraných prvků kampaně

Tato kapitola se zaměřuje na vybrané prvky propagace kandidátů, které je možné považovat za kampaň, ale nebyly vyčísleny v rámci nákladů na transparentních účtech, ani seznamu bezúplatných plnění, zveřejněném kandidáty před volbami. Sumy včetně těchto výdajů pak obsahuje kapitola následující.

2.1. Prezidentské návštěvy krajů

Některé části cest prezidenta Miloše Zemana do krajů České republiky po vyhlášení prezidentských voleb (28.8.2017) lze považovat za volební kampaň. Podle stanoviska¹ ÚDHPSH je zřejmé, že veřejní činitelé, kteří kandidují ve volbách, se při výkonu svých funkcí zčásti ocitají v režimu volební kampaně. Proto je v některých případech nutné pozměnit charakter veřejného vystupování případně promítnout tyto náklady kampaně vynaložené v rámci činnosti veřejného činitele do nákladů kampaně.

Miloš Zeman se při svých cestách po krajích kromě schůzek s dalšími veřejnými činiteli také setkával s občany, což považujeme za veřejné vystupování (dle definice uvedené ve stanovisku ÚDHPSH). Podle itinerářů jednotlivých návštěv krajů, které Miloš Zeman absolvoval od 28.8.2017 až do prvního kola prezidentské volby (12.-13.1.2018), jsme odhadli podíl času stráveného přímým setkáváním s občany. Náklady na každou krajskou návštěvu pak násobíme tímto podílem, abychom

---

¹ <https://udhpsch.cz/dotazy-odpovedi-prezident/#ot25>

spočítali odhad nákladů na aktivity, které se dají považovat za volební kampaň. Přehled cest Miloše Zemana, včetně rozpisu odhadů podílu času stráveného přímo s občany, je uveden v Tabulce 1.

Tabulka 1: Přehled setkávání s občany prezidentských návštěv krajů během volební kampaně

Kraj	Datum	1. den	2. den	3. den	Průměr setkávání s občany	Celkový náklad na cestu (Kč)	Náklad na kampaň (Kč)
Moravskoslezský	5.9. - 7.9.	20%	70%	30%	40%	352 655	141 062
Ústecký	3.10. - 5.10.	40%	60%	30%	43%	217 100	93 353
Plzeňský	18.10. - 20.10.	50%	60%	60%	57%	320 234	182 533,4
Olomoucký	8.11. - 10.11.	50%	60%	30%	47%	256 449	120 531
Jihomoravský	29.11. - 1.12.	30%	70%	70%	57%	431 338	245 862,7
Celkem						1 577 776	783 342,1

Pro odhad celkových nákladů na cestu používáme data o nákladech na návštěvy jednotlivých krajů v roce 2016, které byly stejné délky, a dá se proto předpokládat, že byly podobně nákladné². Data o nákladech na cesty v roce 2017 bohužel nejsou dostupná.

Podle výše citovaného stanoviska ÚDHPSH je třeba, aby byly náklady na aktivity spadající do volební kampaně hrazeny z jiných než veřejných rozpočtů. Podle našich odhadů se Miloš Zeman na svých návštěvách krajů věnoval volební kampani mezi 40 a 60% návštěv. Náklady na tuto část Zemanovy volební kampaně tak byly hrazeny z veřejných prostředků (tak jako celé návštěvy). Na základě výše popsaných dat odhadujeme, že za pět cest, které Miloš Zeman do českých krajů od vyhlášení voleb absolvoval, bylo z veřejných prostředků uhrazeno na volební kampaň Miloše Zemana 783 342,1 Kč.

2.2. Pořad "Týden s prezidentem"

V tomto pořadu jeden z kandidátů dostal významný prostor k vlastní prezentaci dalece přesahující prostor ostatních kandidátů v témže médiu – TV Barrandov. Vzhledem k tomu, že povahou podnikání TV Barrandov je prodej právě takového mediálního prostoru, lze pořad považovat za plnění poskytnuté kandidátovi ve výši hodnoty vysílacího času.

Pozn. Je pravděpodobné, že televize odvysílala pořady bez přímého protiplnění a níže odhadnuté částky Miloš Zeman televizi nikdy nehradil. Důvod je zřejmý – osoba prezidenta zvyšovala sledovanost a pracovala tak ve prospěch televize. Nicméně

² Pravděpodobnější je spíše zvýšení jejich nákladů kvůli inflaci než snížení, proto je

*cílem této studie je odhad **cen obvyklých**, tedy cen, za kterých by se obdobného prostoru dostalo např. libovolnému dalšímu prezidentskému kandidátovi.*

V tomto odhadu vycházíme striktně z ceníkových cen uváděných společností MEDIA CLUB, s.r.o.³ která prodává reklamní prostor na TV Barrandov, cílová skupina Dospělí 15-69. Je však nutno uvést že se jedná o **ceník reklamního prostoru**. Tj. pro prodej spotů délky 10-60 sekund, zatímco pořad Týden s prezidentem dosahuje délky cca 45 minut. Bohužel, ani po konzultaci s řadou mediálních odborníků jsme nenašli jinou obecně používanou metodu stanovení hodnoty vysílacího času – tedy použijeme metody této. **Abychom dosáhli vysoce konzervativního odhadu ceny, nenaceníme však plných 45 minut, nýbrž jen 5 minut z každého pořadu – tedy cca 11%.**

Nacenění probíhá metodou CPP (procento zasažené cílové skupiny, tedy za jeden GRP) na základě dat o sledovanosti. Ceníkovou cenou za jeden CPP je pro reklamu v tomto rozsahu částka 24 tis. Kč bez DPH, tedy 29.040 s DPH (dále počítáme s touto cenou, kandidát je neplátce).

Nad rámec základní kalkulace ceny za CPP v souladu s ceníkem aplikujeme následující úpravy:

1. Sezónní indexace – vysílání probíhalo v období srpen až leden, váženým průměrem dosáhneme indexu 1.38
2. Stopážový index – vzhledem k zvolené délce spotu 5x1 minuta aplikujeme index ve výši 2.
3. Off prime time index – vzhledem k tomu že reprízy probíhají mimo prime time (polovina vysílání), aplikujeme průměrný index 0.925. Tím fakticky odhad dále mírně snižujeme, protože index aplikujeme rovnoměrně na vyšší sledovanosti v prime time a nižší sledovanosti mimo prime time.

Dostáváme se tak k ceně 74.134 Kč / CPP / minutový spot. Pro pět minutových spotů pak 370.696 Kč / CPP. Pořadů Týden s prezidentem odvysílala v průběhu kampaně TV Barrandov celkem 18, a dále každý pořad reprízovala v celkové stopáži 27.5 hodiny. Dle dat o sledovanosti poskytnutých společností MEDIA STRATEGY a.s. dosáhl pořad celkem 43.59 CPPs (jeden pořad sledovalo v průměru 1.21% cílové skupiny x 36 pořadů)⁴. Data v plném rozsahu nemáme svolení zveřejnit, nicméně pro

³ http://media-club.tv/wp-content/uploads/2017/12/Ceník-VOP-TV-MC_1.1.2018.pdf

⁴ Pokud bychom pro sledovanost nepoužili skupinu 15-69, ale 15+ tedy včetně starších občanů (odchylně od naceňování reklamy společností MEDIA Club, s.r.o.), byla sledovanost dokonce 2.02 %. Ve věkové skupině 70+ tedy pořad zaznamenal výrazný úspěch, který ovšem do jeho ceny prostoru v rámci konzervativní metodiky nepočítáme.

představu o sledovanosti postačí veřejné výstupy⁵, dokládající sledovanost lépe vyšších premiér v řádu 200.000 lidí, tedy cca 2-3% cílové skupiny (a tedy 2-3 CPP).

Na základě několika zjednodušujících předpokladů tak docházíme k **hrubému, avšak konzervativnímu odhadu, že prostor věnovaný pořadu Týden s prezidentem v běžných cenách reklamy stál 16 158 621 včetně DPH.**

2.3. Pozvánky na Hrad

Na začátku ledna 2018 rozeslala Správa Pražského hradu občanům 2300000 kusů pozvánek k návštěvě Pražského hradu v době oslav 100 let republiky a 25. výročí vzniku samostatné České republiky. Pozvánky měly formu dopisu s prezidentskou standartou v záhlaví a podpisem prezidenta republiky. Tyto pozvánky byly rozeslány ve stejnou dobu jako hlasovací lístky pro 1. kolo prezidentských voleb. Distribuce letáků na základě Dohody o spolupráci mezi Správou Pražského hradu a Českou poštou s.p. zajistila Česká pošta, s.p. Cena služeb poskytnutých Českou poštou (tj. tisk a roznoš letáků) činila 1 165 550,-Kč bez DPH (1 410 315,50 s DPH)⁶. Tuto položku nepočítáme mezi výdaje na kampaň v souladu s vyjádřením Jana Outlého z Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran.

V této ceně není započítán grafický návrh, který zpracovával Vojenský historický ústav. Cenu grafických služeb se nepodařilo zjistit.

2.4. Státní zaměstnanci

Je zjevné, že se na kampani (a např. na výše uvedených návštěvách krajů) podílel tým prezidenta republiky – mluvčí, bodyguardi apod. Jelikož však nejsou dostatečné údaje o jejich mzdě ani podílu jejich pracovní doby zapojené do procesu kampaně, bylo by stanovení takových nákladů na kampaň arbitrární. Výdaj je zde proto pro úplnost zmíněn, ale bez řádných záznamů – např. kanceláře Pražského Hradu, jej nelze vyčíslit.

3. Odhad celkových velikostí kampaní

3.1. Miloš Zeman

Propagace kandidáta	Náklad	Je kampaní dle zákona?	Veřejné prostředky	Náklady kampaně
---------------------	--------	------------------------	--------------------	-----------------

⁵ https://www.tyden.cz/rubriky/media/televize-a-radia/duel-jaromira-soukupa-zaznamenal-rekordni-sledovanost_455144.html

⁶ Informace o ceně poskytnuty na základě žádosti dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, Č.j.: SPH 88/2018.

Ostatní ⁷	1 775,33 Kč	ANO	0	1 775,33 Kč
Bezúplatná plnění - Velkoplošná plachta na domě (Lubomír Nečas) ⁸	25 000 Kč	ANO	0	25 000 Kč
Bezúplatná plnění - Tisk a rozeslání letáku "Životní příběh" (Jaroslav Třešňák)	3 226 828 Kč	ANO	0	3 226 828 Kč
Bezúplatná plnění - Inzerce v denním tisku (Euro - Agency s.r.o.)	1 822 767 Kč	ANO	0	1 822 767 Kč
Bezúplatná plnění - Velkoplošná outdoorová reklama (Přátelé Miloše Zemana z.s.)	7 882 029 Kč	ANO	0	7 882 029 Kč
Bezúplatná plnění - Grafické práce (Přátelé Miloše Zemana z.s.)	10 000 Kč	ANO	0	10 000 Kč
Bezúplatná plnění - Správa sociálních sítí (Přátelé Miloše Zemana z.s.)	135 346 Kč	ANO	0	135 346 Kč
Bezúplatná plnění - Audiovizuální služby (Přátelé Miloše Zemana z.s.)	18 150 Kč	ANO	0	18 150 Kč
Bezúplatná plnění - Inzerce v lokálním médiu (Media Info system a.s.)	36 300 Kč	ANO	0	36 300 Kč
Bezúplatná plnění - Tisk a rozeslání letáku (EWAS s.r.o.)	2 026 037 Kč	ANO	0	2 026 037 Kč
Bezúplatná plnění - Tisk a výlep plakátů (Tomáš Hrdlička)	440 175 Kč	ANO	0	440 175 Kč
Bezúplatná plnění - Administrativní	175 000 Kč	ANO	0	175 000 Kč

⁷ <http://www.transparentnivolby.cz/prezident2018/financovani/milos-zeman/>

⁸ Tato a další položky níže převzaty z <https://www.zemanznovu.cz/files/milos-zeman-nepenezni-plneni.pdf>.

podpora a využití kanceláře (Strana Práv Občanů)				
Bezúplatná plnění - Výroba a instalace reklamních bannerů a plakátů na sloupy VO (Strana Práv Občanů)	908 411 Kč	ANO	0	908 411 Kč
Bezúplatná plnění - Drobné propagační předměty (Strana Práv Občanů)	18 876 Kč	ANO	0	18 876 Kč
Bezúplatná plnění - Drobné propagační předměty (Strana Práv Občanů)	137 200 Kč	ANO	0	137 200 Kč
Prezidentské návštěvy krajů	783 342,1 Kč	ANO	783 342,1 Kč	783 342,1 Kč
Pořad "Týden s prezidentem"	16 158 621 Kč	?	0	16 158 621 Kč
Letáky české pošty	1 410 315,5 Kč	NE	1 410 315,5 Kč	0
Personál kanceláře prezidenta	?	?	?	?
CELKEM	35 041 172 Kč		2 193 657,6 Kč	33 805 857 Kč

3.2. Jiří Drahoš

U Jiřího Drahoše je otázka sumarizace celkových výdajů jednodušší, protože u něj nebyly identifikovány žádné nestandardní prvky. K vytvoření přehledu kampaně tak postačují údaje z transparentních účtů⁹ a výkazu poskytnutých nefinančních plnění zveřejněného kandidátem¹⁰.

Propagace kandidáta	Náklad	Je kampaní dle zákona?	Veřejné prostředky	Náklady kampaně
PR a reklama	11 999 124, 65	Ano	0	11 999 124, 65 Kč

⁹ Získáno z <http://www.transparentnivolby.cz/prezident2018/financovani/jiri-drahos/> , platné k 7.1.2018

¹⁰ Získáno z <https://www.jiridrahos.cz/prispejte/seznam-daru-a-plneni/#bezuplatna-plneni>.

Kancelář	4 637 342, 4 Kč	Ano	0	4 637 342, 4 Kč
Produkce ¹¹	3 940 338, 21 Kč	Ano	0	3 940 338, 21 Kč
Merchandise ¹²	363 508, 1 Kč	Ano	0	363 508, 1 Kč
Ostatní	616 391, 9 Kč	Ano	0	616 391, 9 Kč
Bezúplatná plnění - umístění reklamy	799 150 Kč	Ano	0	799 150 Kč
Bezúplatná plnění - práce manažera kampaně (J. Kleindienst)	650 000 Kč	Ano	0	650 000 Kč
Bezúplatná plnění - práce vedoucího kanceláře (P. Kolář)	450 000, 00 Kč	Ano	0	450 000, 00 Kč
CELKEM	23 455 855, 26 Kč		0	23 455 855, 26 Kč

¹¹ Tisk reklamních a propagačních materiálů, audiovizuální-produkce, klipy apod.

¹² Jídlo, pochutiny, reklamní předměty pro voliče;